

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Борба

ЧИТАЛИЩЕ
В ЛЕКА И МИРА Д. АВРАМОВИ
СВИЦОВ

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 63

(3647)

Год. XXXII

Четвъртък, 23 май 1975 г.

Цена 2 стотинки

Окопаването — първостепенна задача

АПК — ПАВЛИКЕНИ. Вниманието на селскостопанските труженици от комплекс са е насочено към навременното окопаване на пролетните култури. От засетите 58 000 дка царевича вече са обработени първи път 38 000 дка. Първи приключиха с тази задача филиалите в Павликени, Недан, Патреш и Паскалеви. Изостават във Вишов град, окопали едва 31 на сто от царевичата, Сломер — 36 на сто, Сухиндол — 39 на сто.

С ускорени темпове продължава обработката на захарното цвекло, като половината площи вече са окопани. Най-добре се справят с тази задача във Върбовка и Вишов град, които започнаха второто окопаване. Малко внимание на тази култура досега се обръща в Сломер, обработили само 9 на сто от площите, Батак, Карансен.

Усилено се работи в лозята в комплекса. Първото окопаване вече завърши, а в Патреш, Сломер и Батак и второто.

В помощ на селскостопанските труженици всеки ден се организират бригади от предприемчивия в града и района. Само в последните 3 дни в помощ на кооператорите са работили 1215 бригади.

Митанка ЦАНКОВА

АПК — СВИЦОВ. Всеки ден, всеки час в комплекса сега се използват за навременното окопаване на пролетните култури. В повечето стопанства се работи на удължен работен ден, по-пълноценно се използват машините. Най-добре е организирана работата в Морава, ДЗС — Сувата, Козловец. Първото окопаване с машини на царевичата завърши и в повечето стопанства е в разгара си второто. Много грижи се полагат за захарното цвекло. Всеки ден се организират по мощни бригади от работници и служители.

Йордан КРЪСТЕВ

Укрепват дружеските връзки

Снощи във Вонеша вода се срещнаха заместник-председателите на Централните съвети на трудово-производителните кооперации от Полша, Чехословакия, Унгария, Румъния, Монголия и България. На заключителното заседание бе подписан протокол за укрепване на спортните и културно-масовите връзки между съюзите.

Днес участниците в заседанието ще се запознаят с историческите забележителности на Велико Търново.

(Соб. инф.)

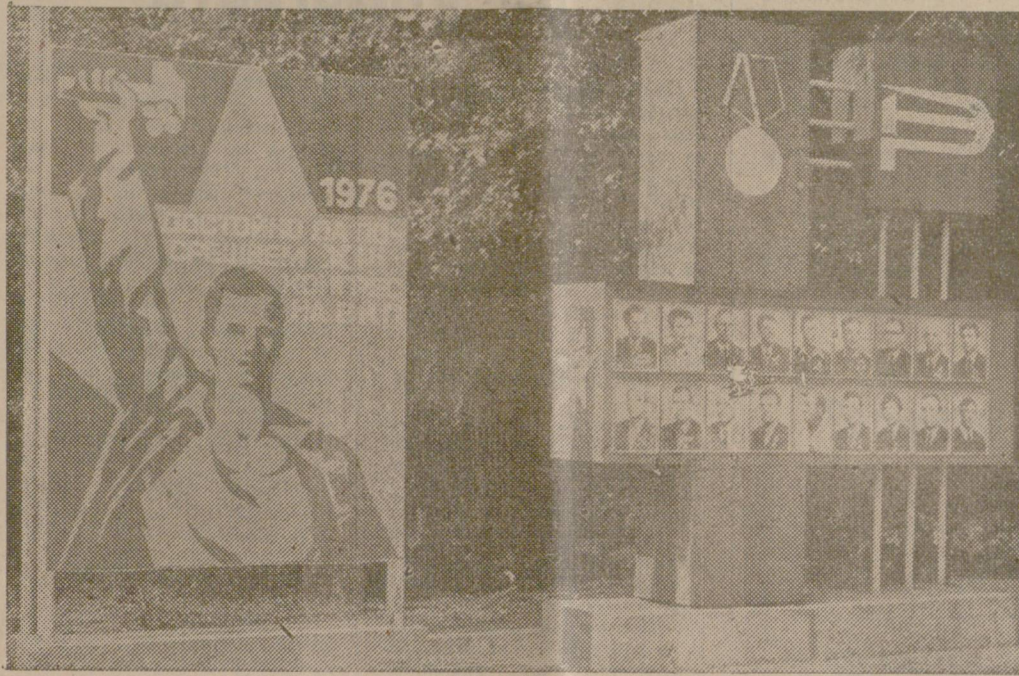
ИДЕОЛОГИЧЕСКАТА И ВЪЗПИТАТЕЛНАТА РАБОТА СРЕД КОЛЕКТИВИТЕ НА СТРОИТЕЛНИТЕ ОБЕКТИ

Във вторник в химическия комбинат „Свилоза“ — Свищов по инициатива на отдел „Пропаганда и агитация“ и „Строителство и архитектура“ на Окръжния комитет на БКП се състоя заседание на общостроителния комитет на БКП за обсъждане състоянието на идеологическата и възпитателната работа сред строителните колективи в светлината на решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП. На заседанието бяха поканени и секретарите на партийните комитети и организации, ръководителите на строителните и монтажните управления и организации, председателите на профсоюзните, технически ръководители на по-големите обекти в окръга.

В заседанието взеха участие и Маргарита Кемалова, секретар на Окръжния комитет на БКП, Иван Захариев от отдел „Пропаганда и агитация“ на ЦК на БКП, Никола Стоянов, първи секретар на ГК на БКП в Свищов, Цанко Ненов, пълномощник на ЦК на БКП и МС, Иван Колев, председател на Окръжния комитет на профсъюза на работниците от строителството и строителната промишленост и други.

Преди заседанието домакините предложиха на гостите да се запознаят с временното работническо-селско, където е уреден клуб, детска градина и всички удобства за строителите и монтажниците. На новозграждащия се завод за копринна началникът на „Промислено-монтажното управление“, героят на социалистическия труд Марин Чамуров разказа за хода на строителството и монтажа, за съвместната работа със съветските специалисти. Гости те се запознаха с нагледните материали на строителната площадка и в района на управление „Заводски строежи“.

В сградата на управление „Заводски строежи“ се състоя заседанието на общостроителния партнен комитет. Секретарят на комитета Дамян Максимов направи встъпително слово по доклада за идеологическата и възпитателната работа на общостроителния комитет на БКП и първичните партийни организации в светлината на решенията на Февруарския пленум на ЦК на БКП. С доклада и проекта за насоките за по-нататъшно подобряване политическата и възпитателната работа сред колективите на строителните обекти, предварително се запознаха всички участници в заседанието. Докладчикът поочи, че сега на строителната площадка почти всеки един десети строител и монтажник е член на Българската комунистическа партия. Най-добро комунистическо ядро е осигурено в мостажа на строителни конструкции, където всеки 17 монтажник е член на БКП и в Промислено-монтаж

Централното табло пред управление „Заводски строежи“
Снимка: Минко МИТЕВ

ното управление — всеки 13-ти. През последните години са приети 41 нови членове на БКП. Той направи анализ на образователния и възрастовия състав на организацията, подробно разказа за организацията и работата на звената за политическа просвета, за равнището на партийните и просветните партийни събрания, за лекционната пропаганда, за масово-политическата работа в бригадите и звената сред строителите и монтажниците колективи, във временното селище и при пътуващите строители и монтажници, за партийното ръководство на профсъюзните и комсомолските организации, за грижите за културния отдих на колективите, за социално-битовите придобивки. Докладчикът говори за организацията и ръководството на социалистическото съревнование и приложението на новите похвати в строителството и особено за работата по метода на Николай Злобин.

Секретарите на партийните организации при стройрайони Тодор Стамов — Горна Оряховица, Йордан Бърборков — Павликени, членът на партийния комитет и председател на общостроителния профкомитет при ДСУ — Велико Търново Николай Станев, председател на профкомитета при стройрайон — Свищов Христо Николов, на чалникът на „Заводски строежи“ инж. Петър Игнатов и главният инженер на управлението Валентин Боянов, арх. Стефан Рашков — директор на окръжното предприятие „Благоустройствени строежи“ споделиха опита си в идеино-възпитателната работа сред строителните колективи, говориха за преустройството и в духа на решенията на

Февруарския пленум за проблемите, които решават строители и монтажници в чест на XI конгрес на БКП.

С голямо внимание участниците в заседанието изслушаха изказването на члена на общостроителния партнен комитет и ръководител на бригадата на монтажа на Завода за изкуствена копринна Йордан Кончев, който успешно прилага опита на Николай Злобин. Другарят Кончев разкри прелома в организацията на труда, в подхода към работата и взаимоотношенията в колективна след започване работата по метода на знатния съветски строител Николай Злобин. В неговата бригада работят 27 комсомолци, 8 от които със средно образование, а останалите са получили подготовката в монтажни школи. В бригадата активно работи комсомолско дружество. Конкретният подход в отношенията към всеки младеж е довел до сплотяване на колектива, до рязко подобряване на организацията и повишаване производителността на труда, до укрепване на другарските взаимоотношения и личната отговорност.

По станалите разисквания и повдигнатите въпроси и по най-важните задачи пред строителите сега говори Петко Василев, зам.-председател на изпълкома на ОНС.

Другарят Иван Захариев оцени високо инициативата да бъде организирано по такъв начин заседанието, където и партийните, профсъюзните, комсомолските, и стопанските ръководители да говорят за идеологическата и възпитателната работа, стопанските дейци да почувствуват своето място като организатори на производството и възпитатели

на колективите, като политически дейци на строителните обекти.

Другарката Маргарита Кемалова изрази благодарност си от работата на заседанието и съобщи, че на основата на станалите разисквания и предложенията бюро на ОК на БКП ще приеме насоките за по-нататъшно подобряване на идеино-възпитателната работа сред колективите на строителните обекти.

Иван КОЛЕВ

Разширява се сътрудничеството с Лвовския университет

Във вторник гостуващите на Великотърновския университет проф. Николай Григорович Максимов, ректор на Лвовския университет „Иван Франко“ — СССР и доц. Тамара Еремеевна Старченко, секретар на партината организация бяха приети от първия секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев. На срещата присъства и ректорът на Великотърновския университет проф. Димитър Филипов.

Другарят Василев беше информиран за разширяването на творческите връзки между двата университета в областта на учебната, научноизследователската и идейно-възпитателната работа. От своя страна първият секретар на Окръжния комитет на БКП заповиса гостите с проблемите, които решава окръжната партийна организация, с успешното изпълнение на народностроителния план и предстоящите задачи.

През време на своето едноседмично посещение съпътстване с Акта демичния съвет на Великотърновския университет и с прогностическия съвет. Бяха набелязани конкретни мерки за съвместна работа.

Днес гостите ще отпътуват за родината си.

ДР. КРЪСТЮ ТРИЧКОВ В ОКРЪГА

Първокурсниците от ВФСИ — Свищов положиха клетва

Снощи във Висшия финансово-стопански институт „Д. А. Ценов“ — Свищов над 750 първокурсници положиха клетва за вярност пред народа и Партията. На тържеството присъстваха кандидат-членът на Политбюро на ЦК на БКП, първи зам.-председател на Държавния съвет и председател на Комитета за държавен и народен контрол Димитър Тужаров, първият секретар на ГК на БКП Никола Стоянов, първият секретар на ОК на ДКМС Радомир Радославов и др. Гост на студентите беше проф. Павел Ипатков, зам.-ректор на Московския финансов институт.

Приветствие поднесе секретарят на вузовската комсомолска организация Борис Балеви.

След това първокурсниците от „Червената академия“ положиха клетва.

Посрещнат от бурни аплодисменти, другарят Кръстю Тричков поздравя присъстващите и пожела нови успехи в учебно-възпитателната работа.

Без изпратена поздравителна телеграма до ЦК на БКП.

Поднесени бяха венци на признателност пред паметната плоча на загиналите бонистите, възпитаници на института.

Сутринта другарят Тричков има среща с партийното, административното и комсомолското ръководство на института, на която зам.-ректорът доц. Цветан Коцев го запозна с проблемите, които се решават пред Единнадесетия партиен конгрес.

Розин ЧАПАНОВ

Завърши седмицата на Велико Търново в Полтава

Във вторник в Полтава тържествено беше, закрита седмицата на културата и изкуството на Великотърновски окръг. Областният музикално-драматичен театър „Н. В. Гогол“ се оказа тесен да приеме всички приятели на сляния чева България, на Велико Търново. Заместник-председателят на изпълнителния комитет на Областния съвет на депутатите на трудещите се Воля Цивина благодари на българските гости за приноса им в укрепването на дружбата и изказа увереност, че братските връзки между Велико Търново и Полтава ще стават още по-здрави и срещите на трудещите се още по-чести.

Вечерта завърши с голям концерт на самодейните художествени състави.

В събота самодейните художествени колективи и представителите на творческите съюзи от Великотърновски окръг бяха в полтавското училище-интернат № 2 и градския дворец на пионерите.

В неделя голяма част от българските гости бяха в Кремичуг. На площада на революцията бяха тържествено представени от секретаря на градския комитет на Комунистическата партия на Украйна Кузма Гаврилов. Българските самодейни колективи цвета пред паметника на В. И. Ленин. Те се запознаха със забележителностите на града, срещнаха се с трудови колективи, а вечерта в Двореца на културата изнесоха два концерта.

Следващия ден пратениците на Великотърновски окръг бяха топло посрещнати в селата на Полтавския и Машевския район.

Андрей НАНКЕВИЧ

ПОЗДРАВЛЕНИЕ ПО СЛУЧАЙ ЮБИЛЕЯ

Във връзка с 50-годишния чено поздравление от минис-юбилей на Хигиенно-епидеми-търна на народното здраве-ологичната инспекция е полу д-р Ангел Тодоров:

Горещо поздравявам здравните работници от Велико-търновски окръг по случай 50 години от създаването на първата химико-бактериологична лаборатория.

На колектива на ХЕИ, достоен приемник на пионерите на профилактичната медицина в окръга, пожелавам нови творчески успехи в опазване на жизнената среда, здравео и трудоспособността на населението, за достойно посрещане на XI конгрес на БКП.

Министър на народното здраве:
д-р Ангел ТОДОРОВ

Съвременен здравно заведение

50 години Хигиенно-епидемиологична инспекция във Велико Търново

Преди повече от 100 години (1867 г.) във Велико Търново е основана една от първите болници в страната. През 1881 г. е открита и болницата в гр. Елена. В нея е работил д-р Димитър Молдов, известен български лекар и организатор на здравеопазването.

В героичната антифашистка борба за делото на Партията и народа, за светлото бъдеще на родината даде живота си д-р Върбан Генчев. В годините на изграждането и укрепването на социалистическото здравеопазване в окръга загина на своя трудов пост д-р Стефан Черкезов — първият здравен работник, герой на социалистическия труд.

В колоните на здравните работници крачи и колективът на Хигиенно-епидемиологичната инспекция.

През 1924 година по инициатива на Окръжната по-тояна комисия във Велико Търново се взема решение за разкриване на микробиологична и химическа лаборатория. За целта през 1925 година са назначени двама специалисти — д-р Петър Гинчев, син на известния български възрожденец Цаню Гинчев — за началник на микробиологична лаборатория и инженер химик Стефан Николов — за началник на химическа лаборатория. С няколко помощници, завърнали се след кратка специализация от чужбина, те започват активна пионерска работа по изграждане и укрепване на новосъздаденото здравно, което обслужва днешните Великотърновски, Габровски, Търговишки, Разградски, Силестренски, Варненски и Русенски окръзи.

Бактериологическата лабо-

ратория извършва лабораторни проверки и изследвания на питейни води и на хранителни продукти. Към нея се открива и пункт за противобясно лечение, като серумът се приготвя на място. През 1933 година в лабораторията са извършени около 8000 изследвания.

В химическата лаборатория се извършват изследвания на проби от всички видове хранителни и питейни продукти и отпадни води. Броят на анализите за една година са достигнали до 5000—6000. Дейността на лабораториите за ведения е била много популярна и се е ползвала суважение в окръга и страната. За това говори и фактът, че след победата на 9-септемвриската революция лабораториите се преименуват в институт за „Народно здраве“.

Решителен подем в развитието на хигиенно-епидемиологичното дело и в разширяване фронта на здравната профилактика в окръга настъпва със създаването на СЕС през 1951 година. Те бяха изградени по примера на съветското здравеопазване. Във Великотърновската санипидстанция съсредоточават усилията си няколко десетки здравни работници и специалисти. Разкриват се сектори по хигиена на хранене, на бита, на подравящите, на труда, по епидемиология, медицинска статистика, здравна просвета и други. Разширява се и лабораторната дейност. Осъществяват се освен текущи и масови превентивни санитарен контрол и организирани хигиенно-противоепидемиологични и здравнопросветни мероприятия.

От 1965 година досега Ве-

На 4 стр.

В ИЗПЪЛКОМА НА ОНС

Във вторник изпъкът на Окръжния народен съвет обсъди доклад за организационно-масовата работа на общинския народен съвет в Стражица и Върбовка.

По доклада станаха разисквания. Направени бяха предложения за подобряване на работата.

На заседанието бяха изслушани и информации за изпълнение на плана за производството и изкупуването на животинската продукция, за изпълнението на плана за училищното строителство, за подготвянето на националния преглед на изкуствата на историческа тема „Поглед към вековете“ и за състоянието на заболяемостта с временна нетрудоспособност и експерти

зата на трайната нетрудоспособност в окръга.

Изпъкът обсъди и програмата за изграждане на трокласна пътна и улична мрежа, за озеленяване на населените места, мероприятията по прибирането на реколтата от есенните култури и тревните фуражи, мероприятията за подобряване обслужването в детските градини и ясли в окръга в духа на решението № 10 от 12 април 1975 г. на Комисията по жизнено-равнище. Докладвано беше и предложение за наименоване на обекти от местно значение.

Христо СТОЯНОВ

ХРОНИКА

Във вторник първият секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев се срещна с колектива на драматично-музикалния театър „Константин Кисимов“.

В срещата участваха и другарите Николай Цонев, Мария Манева и Иван Генджов.

КОНЦЕРТ на гостуващия във Велико Търново и окръга народен ансамбъл при Месокосмината в гр. Полтава — УССР се състоя снощи в салона на Дома на Народната армия.

НАЦИОНАЛНО СЪВЕЩАНИЕ с екскурзоводите на руски език организира във Велико Търново Комитетът за отади и туризъм.

Механизаторите Димитър Николов и Йордан Иванов от с. Русада се грижат за три хиляди декара царевича и за повече от 1000 дка цвекло.
НА СНИМКАТА: Димитър Николов с трактор „Беларус“ окопавал последните площи с царевича.

ЗАКОНИТЕ И „ДРЕБНИТЕ“ НАРУШЕНИЯ

Защо не се спазват нормативните документи? • „Икономии“ за сметка на гражданите • Непримиримот към отрицателните явления

Законите и другите нормативни документи са важен фактор за осъществяване на политиката на Партията и държавата, за укрепване на социалистическото общество и формиране на новия човек. Спазването им е основен и ръководен принцип в дейността на целия държавен апарат, на длъжностните ръководни лица и на граждани. В своята ежедневна и многостранна дейност градският комитет за държавен и народен контрол във Велико Търново е отделен необходимостта да обърне внимание на спазването на стопанските и административни ръководства по спазването на държавната дисциплина.

В общи линии се проявява стремеж за спазване на социалистическата законност. Примери могат да се посочат много.

Това обаче не ни дава основание да пренебрегваме констатираните факти, които очертават, и то съвсем тревожно, една друга тенденция. Става дума за това, че при нашите проверки се нагледнама на значителен брой прояви на грубо нарушаване или заобикалане изискванията на някои нормативни документи. Още по-тревожно е, че по мненията на нарушителите и на някои техни ръководители това са „дребни“, „незначителни“ прояви. На практика обаче те оказват пагубното си влияние върху социално-психологическия климат в трудовите колективи.

Много длъжностни лица, главно в сферата на обслужването, заобикаляйки или нарушавайки изискванията на нормативните документи, отравят гражданите или предпийнати и материално се облагодетелствуват.

Такъв е бившият управител на закупалния „Тинтава“ към СД „Обществено хранене“ Петър Маринов. Той системно намалявал грамажите на различните порции средно с 40—50 на сто, надвишавал допустимия толеранс на хляб в киуфетата. Ясно е къде отиват „икономиите“ от тази изобретателност.

Не изостава по-назад от колежата си и бившият управител на стола при ф-ка „Васил Мавриков“ Стефан Василев. Само че неговият подход е по-различен. Системно вземал от касиер-маркировачите получаващите се в касата парични излишъци. А когато в стола се врежат сватби, останалите порции на другия ден се продават на столуващите. Парите от тях взема пак Василев.

Също във ф-ка „В. Мавриков“ бившият началник на цех Никола Киров проявява още по-голяма изобретателност. Работници и монтажници от цеха сключили договор с ръководството на предприятието за монтажа на нови машини в извънработно време. Никола Киров, без да участва с труд, просто защото им е началник, взема „дребната“ сума, равняваща се на целогодишната му заплата.

Механикът на оборудване при ДАП „Пътнически превози“ Вельо Рашков използва „приятелството“ си с водачите на леки коли от таксиметровата служба и пътува с тях по лични работи в окръга, в София. И, разбира се, пътните листове са фиктивни.

Шофьорът на лекотоварна кола на Окръжния кожновенерологичен диспансер Евгени Петров работи едновременно на две места — в диспансера и в Института за паметниците на културата. Пътните листове показват, че в едно и също време е работил на двете места, за което е получавал трудово възнаграждение.

По предложение на градския комитет за държавен и народен контрол някои от нарушителите са уволнени, други са предадени на прокуратурата.

Среща се обаче и такова заобикалане на закона, при което се облагодетелствуват и самите предприятия.

В СД „Телевизионни и радиосервиси“ се констатира грубо нарушение на ценоразпис 562. От проверените 35 поръчки на отделни клиенти около 60 на сто бяха таксувани неправилно — като на поръчка са надлъзати средно по 1,55 лева. Като се има предвид, че предприятието изпълнява годишно около 20 000 поръчки, можем да си представим каква значителна сума непристигнати доходи влиза в касата му.

Със знанието, а в отделни случаи и по предложение на гл. счетоводителя ДМТ „Константин Кисимов“ Тинчо Тинчев се назначава служител на една длъжност,

а фактически изпълняват друга, награждават се служите ли, а средствата се използват за други цели.

Почти „нормално“ явление е работници и специалисти да извършват „дребни“ ремонти, поправки на частните автомобили на своите началници. И то в работно време. За услугата разбира се, никой не плаща. Така в работно време е извършен генерален ремонт на колата на Тинчо Тинчев, главен счетоводител на драматично-музикалния театър „Константин Кисимов“.

Макар и различни по характер, всички горепосочени примери носят един общ белег — това са действия на длъжностни лица напълно противоречащи на изискванията на нормативните документи. Главната причина за допускането им е принизеният контрол, липсата на непримири мост към тези недостатъци на стопанските и административните ръководители.

В значителна степен за тях съдействуват и несвоевременното и задълбочено проучване на съответните нормативни документи и несъвършената система в ежедневната работа в тази насока. Изпълнява и стремежът на отделни лица да се облагодетелствуват.

вуват за сметка на гражданите и предприятията.

На последно място, но не и по значение, е фактът, че редица ръководни стопански и административни дейци подценяват тези нарушения, смятат ги за маловажни и в повечето случаи или ги отминават, или се задоволяват само с „обръщане на внимание“.

А не бива да забравяме, че това са факти и явления, които, както образно се изрази др. Тодор Живков, „фурмират така наречената „малка правда“ в съзнанието на трудещите се“. Всяко подценяване на тези явления е неоправдано.

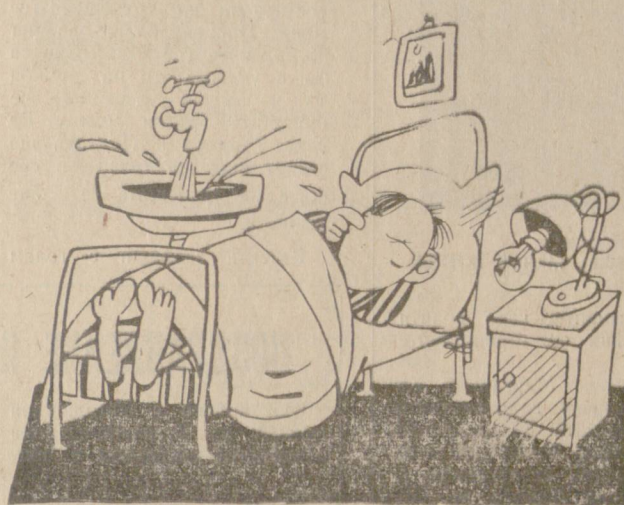
Това изисква не само контролните органи, но и стопанските и административните ръководства, партийните и ма советите организации да водят системна, безкомпромисна и упорита борба против тези нарушения.

Само по такъв начин ще създадем непримирима обстановка към тези отрицателни явления, ще допринесем за строго спазване на социалистическата законност.

Петър ДЕКОВ
председател на градския комитет за държавен и народен контрол — В. Търново

Писма до редакцията

Кое помрачава настроението?

Една хубава, приветлива сграда в центъра на Павликени веднага привлича вниманието. Драго ти е да влезеш в хотел „Полтава“. В коридорите — изрядна чистота, навсякъде има цветя. Уютно е и в стайте. Но има неща, дребни на пръв поглед, които помрачават настроението. Те дразнят повече с това, че за тяхното отстраняване се иска съвсем малко.

Вратите на някои от стайте са затворени трудно, скръцат. Това пречи на почивката.

В стая №111 има телефон. Но той отдавна е в неизправност. Просто не работи, поставен е само за украсение. Има и нощна лампа. Но и тя не може да се използва. Няма кой да подмени изгорялата крушка. Освен това разпределителна кутия на електричеството е открит. Няма кой да сложи капачката и за да предотврати евентуална злополука. Възглавницата отдавна е загубила първообрази си и нямаше да служи на предназначението си.

Вероятно ръководството на хотела зле гледва приважа за икономии. Ето няколко факта, които ме карат да ми съля така.

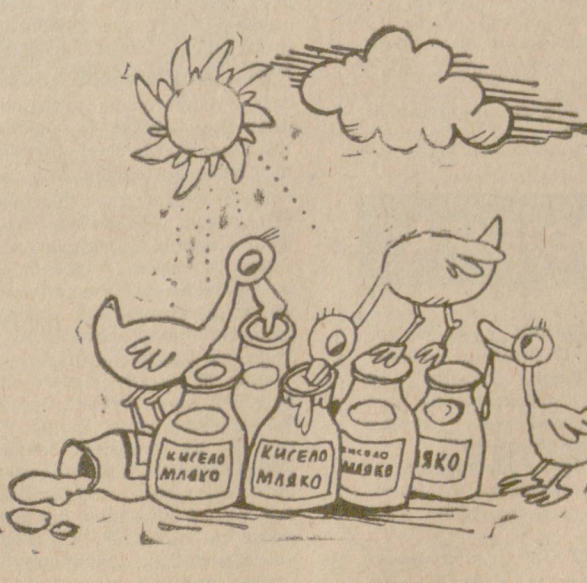
Сапунчетата не се сменят след всеки пътник. Стената между банята и стаята е навлажнена, ирише на мухъл. Сигурно има повреда на каналната мрежа, но никой не се стреми да я отстрани.

Но всичко това са „дребни“ пред постоянно течащите кранове в коридора и банята. Те смущават съня през нощта. И то не само в тази стая. Така продължава ден-два, месеци. И никой не се сеща да ги поправи, просто да подмени гумичките, както ще направя, ако се повредят в дома му. Колко вода изтича напразно...

Обслужващият персонал ни жда всичко и негодува. Само ръководството на хотела нехае.

Генчо ДЕВЕДЖИЕВ
от управление за държавен и финансов контрол — Велико Търново

Така ли трябва да бъде?

Ако се случи да минете през Драгичево между 12 и 16 часа, ще видите пред сладкарницата кисело и прясно мляко. През зимата сняг го валя, но няма кой да го прибере. Така е и сега. Почти всеки ден превалва, а млякото стои. Слънце го пече, то кисва, разваля се, деца

та не го искат. Но... няма кой да го прибере. А все има някой виновен, който не си изпълнява както трябва задълженията. Не е ли смешно да ни се повтаря все това оправдание: „Друга ри, няма превоз, затова се получава така“.

ГРУПА ГРАЖДАНИ

НАРОДЕН КОНТРОЛ

Брой 122

Нараства влиянието на комисиите

Дълги години комисиите за народен контрол при МЗ „Червена звезда“ в Дебелец оказват ценна помощ на ръководството на завода за изпълнение на стопанските задачи. Тя съдействуват за усъвършенстване на организацията на труда в предприятието, за разкриване и оползотворяване на вътрешните резерви, за отстраняване на провизите на бюрократизъм, за спазване на социалистическата законност.

Заводската комисиия за народен контрол се състои от 19 души, които живеят с проблемите на предприятието и винаги са готови да работят за отстраняването на нередностите.

Голяма помощ й оказват 7-те цехови комисии. Те оказват контрол по поддръжката на складовото стопанство, из ползуването на машинния парк, икономията на суровини и материали, спазването на трудовата и технологичната дисциплина.

От началото на годината до сега са извършени 6 проверки — 2 от заводската и 4 от цеховите комисии. Обръща се внимание на опазването на имуществото, спазването на технологичната и трудовата дисциплина, качеството.

За да бъде работата на комисиите за народен контрол

по-действена, за да има ефект от направените проверки, голяма роля играе мощта на стопанското ръководство. Повдигнатите от комисиите въпроси се разглеждат на оперативни съвещания. Удачните се приемат, следите се за тяхното осъществяване.

Комисиите отчитат своята дейност пред партийните бюра. На специални табла се закарват плановете, в които са набелязани мероприятията и сроковете за тяхното изпълнение. Така всеки може да се запознае с работата на комисиите. Все още обаче изисквателността за отстраняване на нередностите е недостатъчна. Незадоволителна е гласността на дейността на комисиите.

С всеки изминал ден укрепва авторитетът на комисиите. Работниците и служителите често търсят контролните органи, за да знаат, че на всеки техен сигнал ще се обърне внимание.

Милка ДЕНЕВА

Авторитетни звена

Органите за държавен и народен контрол все повече се утвърждават като важни звена в системата за държавно управление. Те са помощници на Партията в борбата за изпълнение на производствени задачи, за укрепване на дисциплината, спазване на социалистическата законност.

Градският комитет за държавен и народен контрол в Горна Оряховица търси форми и методи за по-нататъшното им активизиране, за повишаване ефективността от тяхната дейност. Едно от средствата за постигане на тази цел са срещите за обмяна на опит в дейността на комисиите.

На първата среща, която се състои преди известно време, бяха разглеждани работата на комисиите за народен контрол при ЗИТ „Металургия“. Доклад изнесе нейният председател Кръстю Йорданов.

За работата на комисиите

Причините за изоставането — субективни

Защо се забавя изграждането на хидроелектрически „Йовковци“? • Принизена изискателност • Непълно се използва механизацията и работната ръка

Едва ли има обект, към който да се проявява такъв голям интерес, както към изворир „Йовковци“.

В резултат на осъществени мероприятия от ръководството на СУ „Хидрострой“ във Велико Търново с директор инж. Стефан Йовков са постигнати известни успехи в строително-монтажните работи. Годишните строителни програми за последните няколко години са преизпълнени значително — от 127 до 147 на сто. И сега се полагат големи усилия за усвояване на строително-монтажните работи.

Но независимо от постигнатите успехи, главно поради сериозни слабости в организацията на строителството и принизената изискателност, са допуснати съществени недостатъци.

С бавни темпове се извършват строителните работи. От началото на строителството досега е усвоена едва 34,5 на сто от утвърдената генерална стойност на обекта. До края на март главният изпълнител — СУ „Хидрострой“ не бе изготвил комплексни програми за изпълнение на строително-монтажните работи. Липсваше и график за работата през годината. Не бяха изготвени пускови графици по обекти, с обособка за необходимата работна ръка, нужните машини и материали. Нямаше в ръководството ясно виждане как ще се усвоява изоставането, кой е най-верният път за по-скорошно изграждане на главните обекти.

А слабостите са много. Не достига механизация, работната

ръка. Незадоволителна е подготвеността за изграждане на изворирната стена. Въпреки многото предписания от проектанта, глинената карьера не е зазимена. Допуснато е бегер Е 2503 и сондата, поради липса на самосвали, да се използват едва 50 на сто. Не са произведени необходимите 5000 куб. метра трошен камък за стената. А всичко това са спъва строителните работи.

Слабости се допускат и по деравацията и прилягане на бетон. Въпреки подготвеността на работата поради крайно лошото състояние на пътищата и слабата организация бетон не се отлива.

Но всичко това е половин бета. По дна на ръководството на управлението работната ръка не се използва рационално. Неотработените работни дни са около 1000. Неотработените работни дни са около 1000. Неотработените работни дни са около 1000.

Нерационално се използва и наличната механизация. Нормите на земеконните машини се изпълняват едва 41,6 на сто, на самосвалите — 45 на сто. Отчетите се изготвят с неверни данни.

Определена вина за изоставането използваване на механизацията има техният ръководител Петър Василев.

Резултат на лошата организация и на понижения контрол от страна на ръководството е неизпълнението на плана за първото тримесечие с 32 на сто, влошаването на икономическите показатели и увеличаването на загубата от механизацията с 38 678 лева.

Продължават да се допускат слабости в качествените показатели.

Ръководството на СУ „Хидрострой“ и инвеститорът не са взели нужните мерки за правилното съхранение на доставените машини, съоръжения и материали. Те са разхвърляни навсякъде, някои от тях са негодни.

След проверката, която се извърши от органите на Окръжния комитет за държавен и народен контрол, голяма част от пропуските бяха отстранени. Набелязани бяха ефективни мерки за подобряване на работата, за по-пълноценно използване на машините и труда на работниците.

Стоян СТОЙЧЕВ
зав. отдел „Строителство, транспорт и съобщения“ при Окръжния комитет за държавен и народен контрол.

Неделя КИСТОВА

За някои значения на глагола „ВЪРЗВАМ“

В българския език глаголет „вързвам“ има какви ли не значения. Освен това от него могат да се конструират различни думи.

Така например често се хваляем „Ама как вързах то или онзи“. Или пък при телски упрекаме някого „Абе много си вързан“. Когато искаме да се вредим някъде, търсим по-дебела връзка, а понякога с горчивина си признаваме: „Аз и без това съм цъфнал и вързал“.

Други път, когато ни карат да останем на банкет например, казваме „Да ме вържат няма да стоя“ (да не повярваш) или ни вързват тенекя за цял живот.

Та в този смисъл на много голяма част от производствената програма на консервната фабрика „Домат“ — Джулюница не е свързана с нужните плодове и зеленчуци. Наистина краставиците, оцветените са цъфтели, нито са свързали, но хората искат отрано да си вържат планата, а от нужните 2242 тона, засега са договорени (т. е. вързани в кърпа) едва 340 тона. По този начин са вързани ръцете на работниците от фабриката и със 613 то-

вместо фейлетон

на патладжан, и с 37 тона зелен фасул, и с 415 тона ябълки.

Завързано е положението и с някои спомагателни материали. Така например при план 760 тона оцвет, фабриката ще трябва да свърже двата края с осигурените до

с модернизацията и реконструкцията, с осъществяването на инженерните проекти. Напротив. Готовността на предприятието за преработка на зелен грах е свързана с липсващите засега 2 водни бланшори, един хидротранспортатор, елеватори, бланшорни казанчета за приготвяне на заливката. Няма ги още и двата калибратора за механизирано подаване на краставиците до пълначите, няма ги двете пълначни машини за цели домати и резачката за зелен фасул.

Проблемът за суровината естествено има връзка с ОСП „Булгарплод“, което разпределя плодовете и зеленчуците. Изглежда неговите ръководители трябва да си развържат очите и напред да вземат мерки. А колкото до внедряването на новата техника свързващото звено безспорно е ДСО „Булгарплод“.

Въобщо нужно е час по-скоро „да се върже поглед“ да е мирно селото...

Вeselini Долчинков
(По материал от проверка на общинския комитет за държавен и народен контрол — председателя Г. Дунав)

сега по тримесечия 430 тона.

Не си мислете, че след всичко казано дотук настоящият фейлетон няма връзка

ЗА ОБСЛУЖВАНЕТО ПРИ ПЕТДНЕВНАТА РАБОТНА СЕДМИЦА

Защо все още се срещат нарушения на трудовата дисциплина? (пазват ли се графика за съпловидно работно време и за дежурства?)

Един от показателите за жизненото равнище на даден народ е свободното време, а Маркс го наричаше „благотворство“.

На територията на Велико Търновската община работят в сферата на материалното производство около 19000 души, които на етапи от 1 октомври 1973 г. преминаха към петдневна работна седмица. Тяхното работно време е съобразено с възможностите на градското автостаново за извозване към деветте индустриални зони. Предвид голямата концентрация на пътникопотока в 2 основни направления се наложи да се направят вътрешно съпловидни графици на работното време на администрацията и производствените подразделения. От 1 май 1975 година към петдневна работна седмица преминаха и колективите от търговското обслужване и от сферата на услугите. Това наложи да бъде разработена комплексна програма, осигуряваща единен ритъм на градското стопанство. В нея работното време на обслужващата сфера е подчинено на това на сферата на материалното производство.

Например, сферата на материалното производство приключва работния ден в 16.30, а обслужващата сфера — в 17.30, 18.00, 19.00 и 20.00 ч. Административното и битово обслужване се обезпечават от народните съвети, клоновете на ДСК, ДЗИ, БНБ и други учреждения и ателиета. Служители на тези учреждения предпоставят дежурствата до 18.00 часа. Върху постигнатото все още могат да се отпразднат критични белези към ръководствата на тези предприятия, където има разкрити агентствата на престояващата в касата за неэффективното използване, а личните състави не извършват вичи възможни административни услуги. Нещо повече, а дават случая анкети, показващи нарушения на трудовата дисциплина за посещението на тези учреждения и ателиета в работно време. Ритмично и без големи загуби на време ажиантите на нашия град получават услуги от Районната станция за съобщенията. Паричният са работи от 7.00 до 19.00 часа, а в кампанийните дни за изплащане на телефонните услуги, радио и телевизийни такси се разкриват допълнителни каси. Колективите могат да се получават и изплащат от 7.00 до 19.00 часа събота от 7.00 до 11 ч. среден обед и от 14.00 до 17.00 часа, а в неделя от 8.00 до 11.00 часа.

Приемателните пунктове за административно и пране работят от 6.00 до 19.00 часа, като №1 ще почива в неделя и понеделник, а №2 в събота и неделя. Обувно-кожарско-хуарски услуги, поръчки на чанти и обувки от 7.00 до 12.00 часа сутрин и от 14.00 до 18.00—18.30 ч. след обед с дежурство по график с почивен ден събота. Дежурните ателиета ще почиват в неделя и понеделник. Радио-телевизионните ремонти се извършват от 8.00 до 18.00 часа и с дежурства до 20.00 часа. Шивашките услуги започват 6-дневна работна седмица при работно време от

7.30 до 18.00 часа с почивен ден неделя. Автосервизни услуги се извършват от 7.30 до 16.00 часа и има дежурна смяна все кидневно до 20.00 часа, включително събота и неделя. Сключването на бракове и на именованията на децата се извършва в събота и неделя. За починалите в събота и неделя печатницата на ТПК „Царец“ печата некролози от 7.30 до 17.00 часа в събота и в неделя от 7.30 до 12.00 часа.

Все по-пълното удовлетворяване на потребностите на хората изисква да се отдели особено внимание на вътрешната търговия и общественото хранене. Стоките трябва да бъдат доведени до потребителите и да се осигури та кава форма на реализация, която ще обезпечи по-бързо придвижване на материалните ценности и по-ефективно и комплексно удовлетворяване на потребностите на населението.

В съответствие с изискванията на Декемвриската програма на Партията са и начинанията на търговските предприятия в града и тези от общественото хранене. При петдневната работна седмица работното време и определителите за дежурства магазини са гарантирани за удовлетворяване на потребностите. От магазините са хранителни стоки от всички браншове са определени постоянно дежурни магазини с пълен размер на работното време от 7.30 до 12.00 часа и от 14.30 до 19.30 часа, които са разположени в централната част на града. Съботни дежурства ще дават и фирмените магазини на СБХ, магазин „Пирин“, магазин „1001 стоки“, комплексът „Славяни“.

Магазините за хранителни стоки в централната търговска част ще работят от 5.00, 5.30, 6.30 до 18.30, 19.30 и 20.00 часа. Кварталните хлебопунктове и бакалски чаргазии от 8.00 до 19.30 ч. Трети магазин — №1 на РПК на ул. „Димитър Благоев“ от 7.30 до 21.00 ч., №2 на РПК на ул. „Васил Левски“ от 7.30 до 21.00 часа и магазин 116 на Нармат на ул. „Г. Димитров“ от 6.00 до 21.30 часа.

Неделни дежурства ще дават само 5 магазина за хранителни стоки и 2 хлебопункта на стария и новия пазар, всички с работно време от 7.00 до 11.00 часа. Обществено хранене обхваща ресторанти, битови заведения, бирарии, закусвални, пиццерии, сладкарници и павилиони. Ресторантите „екстра“ и „люкс“ категория ще работят от 7.00 до 24.00 ч. без почивни дни.

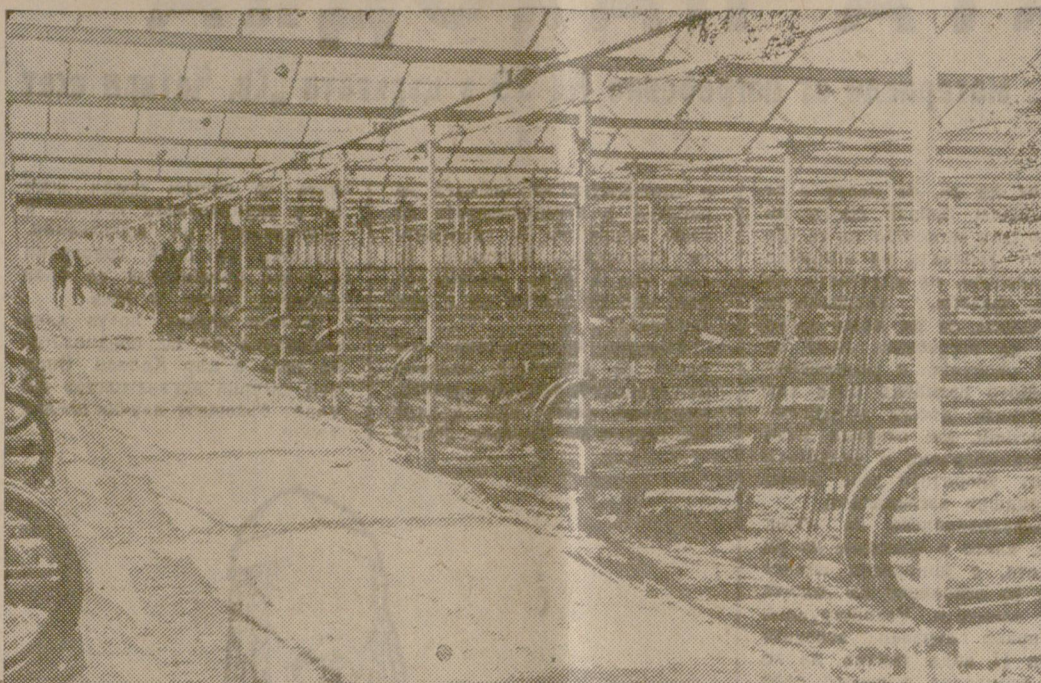
Динамичното време, в което живеем, контактите между хората — делови, културни и производствени — се осъществяват с бърз и редовен транспорт. Велико Търново осъществява тези връзки с три вида транспорт: въздушен, автобусен и железопътен.

Проблемите, които третира настоящата програма, засягат живота, интересите на трудещите се от нашия град. Реалното свободно време зависи от социалната и личната организация, от наличните условия за пълноценно извършване на дейностите, присъщи на извършването време

Валентина СТОЯНОВА

Богата и радостна равностметка

По случай 27-та годишнина от подписването на българо-полския Договор за дружба, сътрудничество и взаимна помощ

В Хрошчина Ниска, воеводство Ополе, се изграждат оранжерии по български модел. Оранжерията ще покрива площ от 6 хектара и в тях целогодишно ще се отглеждат зеленчуци.

На 29 май българският и полският народ чествуват една от най-забележителните дати в историята на своите отношения — подписването на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ. Историческият документ, тържествено провъзгласен през майските дни на 1948 година, подписан от великия син на българския народ Георги Димитров, бе призван да служи на трайното обединение между двете славянски държави и да отблъсна на техния тежестни интереси.

Този акт сложи началото на нов важен етап в развитието на политическите, икономическите и културните отношения между двете страни. В договора намериха израз вековните чувства на нерушимата братска дружба, която свързва България и Полша. Той е истинска карта на братството и е прозвонил от духа на марксизма-ленинизма и пролетарския интернационализъм. Той създаде възможност за сътрудничество в името на общите цели — построяването на социализма и комунизма, укрепването на мира в Европа.

Годишните, изминали от подписването на договора, са пълни с постиженията на двете страни. Забележителни успехи във всички области на живота. Под ръководството на своите марксистко-ленински партии и с неограничената помощ на СССР българските и полските трудещи се извършват дълбоки обществено-икономически преобразования, ликвидирани наследената от капитализма самостоятелност и разкриха широки перспективи за развитие на производителните сили, на изкуството, културата и науката. Главната предпоставка за този прогрес по всички посоки е идеологическото единство между БКП и ПОРП, все по-тясното им взаимодействие с КПСС и останалите марксистко-ленински партии от братските социалистически страни.

За укрепването на всестранните българо-полски отношения, за изпълняването им с все по-бogat сътрудничество спомогат редовните контакти между партийните и държавните ръководители на двете страни. Днес българо-полското сътрудничество се развива според перспективите, очертани в разговорите по време на посещенията на партийно-правителствената делегация на ПНР начело с др. Е. Герек у нас през 1972 година и на партийно-правителствената делегация начело с др. Тодор Живков през 1974 година в Полша.

Съществуват всички възможности за пълно реализиране на уточнената при тези срещи програма. Предвижда се в сравнение с текущата петилетка през периода 1976—1980 година стокообменът да се удвои и да достигне най-малко 2 милиарда рубли.

От голямо значение за икономическото развитие на двете страни е фактът, че се планира увеличаване на взаимните доставки на машинно-строителни, металорежещи и други машини, в електротехниката, електрониката и селскостопанското машиностроение. Върху тази основа стават напълно реални предвиж

ванията до 1980 година машинно-строителните изделия да заемат около 1/3 от стойността на стокооборота в двете посоки.

България и Полша са активни участници в Съвета за икономическа взаимопомощ и неспирателно работят за все по-широкото коопериране и специализиране, за задълбочаване на социалистическата интеграция между страните-членки на СИВ.

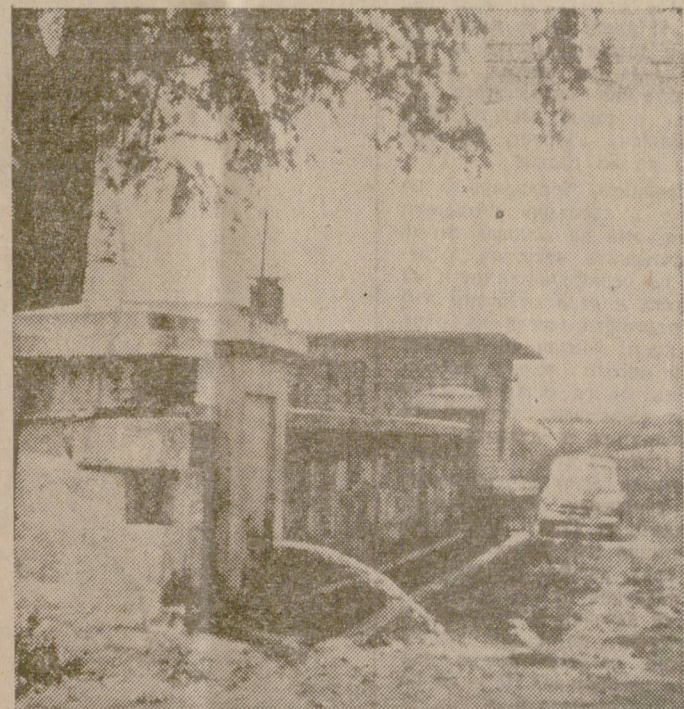
Нерушимата дружба със СССР е крайгътелен камък на външната политика на нашите две страни. Между правителствата и народите на България и Полша има пълно единство и единомислие да се запази и укрепи сплотеността на социалистическите страни в борбата им срещу империалистическите домогвания в борбата им за мир и сигурност в света.

България и Полша са членки на Варшавския договор и полагат неуморни усилия за укрепването на неговата мощ, за да бъде той сигурен щит на социалистическата общност срещу всякакви посягательства от страна на войнолюбивите в Европа и света.

Българският и полският народ отбелязват 27-та годишнина от подписването на Договора за дружба, сътрудничество и взаимна помощ с богата и радостна равностметка

Цанка СТОИЧЕВА

ПРИЯТЕН КЪТ ИЛИ...

Непосредствено до къмпинга „Боярски стъп“ във Велико Търново се намира една прекрасна местност. Благоустрояването на местността им се извършва от 19 май работници от намиращата се наблизо свинеферма скупват катинара, поставен от служители на градския народен съвет, спират водата и заключват шахтата със своя катинар. Така тези „герои“ се превръщат в своего рода монополисти на водата. Впрочем, битката кой да има контрол върху чешмата се води отдавна, по неже се намесват и служители от къмпинга „Боярски стъп“, който също ползва тази вода.

Налице е едно хищническо отношение към това природно богатство. В допълнение на твърдението свидетелствуват и обстоятелствата, че е извършен един камък от чешмата, а също така унищожено нито да нея дръвчета. Кой обаче трябва да сложи ред в това безредице? Разбира се, стопанинът в лицето на градския народен съвет. Изготвен списък на всички онези хора, от които ще се търси отговорност за нанесените щети е само първата крачка към решаването на въпроса. Състоянието на нещата изисква комплексното им разкриване. А това означава да се положат усилия и от ползващите чешмата стопани за превръщането на тази местност в красив кът за отморя. Инициатор в това отношение може да бъде кварталният комитет на ОТЕЧЕСТВЕНА ФРОНТ.

Илия МАНЕВ

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

Язовецът

Продължение от брой 82

Понякога в морето се показва един кръстоносен от поход да на Фридрих Барбароса и ние двамата водим дълги разговори. Да, особено в лунен здрач...

— Нима вярвате и в призраци? Не се ли шегувате?
— Тук се е удавил през кръстоносния поход. Той е рицар с броня и е много горделив. Вика ме.

— И за какво говорите?
— За много неща. Например за това — дали Барбароса е все още жив и дали някой ден ще излезе от скалата в Саксония, за да тръгне пак из света, или е мъртъв навеки. За духовете, които витаят наоколо, и за много тайни, скрити от обикновените човешки очи. Той е дух и общува с духовете, но е самотен между тях...

— Защо не ми говорите сериозно?
— Моето кръщелно име е Анастас, оттам Тасо, съкратено... А на италиански аз съм язовец. Знаете ли какво прави то ва животно, когато кучета го нападат в неговата язовина? Издига стена между кучетата и себе си...

Той се засмя, грабна масичката с остатъците, изнесе я вън и се върна.

— Нямахте ли апетит или рибата не ви хареса? Трапезата ми е сиромашка. Аз все така се храня на крак. Ще ви предложа малко бяло вино — не се досетих навреме. Виното е отлично.

Измъкна от ъгъла до входа дамаджана и напълни две от бакелитовите чаши. Чукнахме се и като ме погледна с блеснали очи, в които имаше и не малка доза присмех, сложи ръката си на рамото ми.

— Съблечете тоя халат, защо трябва да се потите под него?...

7.

Потъвах в сладостна бездна и накрая се разплаках. В моя плач се криеше съзнанието, че му се отдадох като паднала жена. Държеше се, както би се държал с всяка друга на мое място — шеговит и недостъпен. Започнах да го разпитвам подробно за миналото му, дано някога в ду-

шевините му тайни, в чудачеството му, исках задушеavnост, исках да бъде истински влюбен в мене. На моите въпроси отговаряше двусмислено и иронично: пътувал колкото от любопитство, толкова и поради своята професия; не можел да обясни кога и как се появила наклонността му към рисуване. Криел картините си, чакал да достигне известно съвършенство, женил се, развел се, пак пътувал като моряк на риболовен кораб и накрая градчето му харесало...

Докато се гухех в силните ми обятия, чувах глухия от глас на всяка негова дума в косматата му гърд. Сякаш обзета от словесен бис, преструвах се на безгрижна и лекомислена, за да му покажа, че всичко е инцидент, който не ме задължава. Снощното ми решение бе в духа на държанието ми, на глупостите, които му надрънках за живопис и изкуство. Бог знае още с какво съм се изложила. В такива случаи, когато човек говори само и само да заглуши истинските си мисли и чувства, помни главно злобата към себе си... Той се усмихваше снисходително, кимаше утвърдително глава: „Да, сигурно е тъй... Вижте, за това не съм мислил... Не мога да ви обясня... Нали ви казах защо предпочитам тоя живот?... За рицаря ли? Съществува, щом говорим с него“.

Глеще се като момиче, да изглеждам мила, забавна бърница, за да скрия моето поражение... Нито веднъж не ме попита за Луи, за моя живот в Париж, за сънародниците ми, сякаш не съществуваше нищо подобно...

Когато трябва да ме отведе с моторницата, той ми сочи пътеката зад колибата, понеже попитах кога ще се видим пак, макар че не вярвах да го видя вече никога.

— Тя извежда на пътя за лозята, а пътят — право в града. Можете да дойдете тук по сухо, като се ориентирате от брега — каза той.

Прибрах се към шест, хвърлих се в леглото по очи да се опомня и да си дам сметка какво беше се случило. Из ума ми се въртеше „Нищо особено, защото се тревожиш, нали тъй поиска? Летуването скоро ще свърши, няма да го видиш повече“. Но гордостта ми се бунтуваше, бях се унижила с глупавото си поведение. Питях се: „Но какво искам — истинска любов с искрени чувства? Нали бяхах от нея и от неговия свят, от тая проклета рисунка, защото я смяташ самоизмама и призма, и сега искам да я забравя. С нея ти отричаш и художника, неговите картини, отричаш и душата си... Тогава защо искам да се влюбим в тебе? Заради нараненото ти самолюбие ли? Ти се смяташ рационално мислеща, боиш се от всяко дълбоко човешко чувство заради спокойствието си, а то ти предлага скука и отегчение. Ти си никаква. Ако бяхах от него

вия свят, бяхах и от твоя, този свят, който те караше да притискаш рисунката към гърдите си като нещо най-скъпо и ти показваше живота в друга светлина. Ти си сянка, подобна на човек. Хвърли се от терасата на тротоара. Какво очакваш от бъдещето? Ще се върнете с Луи в Париж и пак всекидневните дребни, вътрешни ти забавления — вечер в някое кино, в някое ресторантче, пред телевизора... Луи в кабинета, ти във всекидневната разглеждат илюстрирано списание или четеш Агата Кристи... докато един ден те занесат грозна и мъртва...“

Скочих от леглото, тръгнах като луда, не можех да си намеря място. Видях рисунката и неспособна да се ядадея, я нахкасах... Тогава заплах, паднах на колене да се изповявам пред себе си, да моля providението да ме закрила от самата мене, от един свят, от който не можех да избягам... После се изкъпах и когато настъпи време за вечеря, сълязах в ресторанта и веднага забелязах ироничните усмивки на учителя Ферар, на Картие и малко резервираното държане на госпожа Болиеве. Само пияницата Шампилион ме поздрави, както винаги. Всички се преструваха, че не са видели как влизам в моторницата. Шах да мълчат, докато останеха сами да злословят. Вечерях с лекарското семейство и нарочно, да предизвикам завист, разказах колко интересна и приятна е била моята разходка. Посетили сме някакъв див остров с много змии из него, после съм обядвала с пържена риба в едно ресторантче край някаква река. Смеех се, лъжех направила и ги гледах в очите, без да се смушавам, а след вечерята заявих, че съм уморена и се отказвам от разходката и от обичайната игра на карти.

Прибрах се в апартамента с нарастващо чувство за мъчителна самотност. Чувствах как затъвам в няма, притъпена болка. Сякаш бях в пустиня и единственият близък край мене е Тасо. Гнетящият спомен и унищожената рисунка бяха причина да заблудяват подавените чувства към тоя фатален българин. Искахе ми се да полетя към неговата колиба, да му отдам цялата си нежност и да го моля да ми прости моето лъжливо поведение. Представях си го легнал в унисвалното легло, самотен, отчужден и разочарован, опитвах се да отгатна неговите мисли. С уста на влюбена жена долавях мрака в загадъчната му душа, скрита, неизказана пред никого. Мислено се пренасях в колибата, галех буйната му коса, коравото мъжествено лице. Чувствах душата му и му поднасях моят, истински моят, който беше нарисувал на бял картон, припомнях си неговите слова за морето, за делничното и за призрака-рицар, чийто смисъл не разбях.

(Следва)

ПРОДАВАМ „Опел Рекара“ Свищов, ВФСИ, телефон 27-21, вътрешен 21 — Анастас Иванова.

ПРОДАВАМ „Мерцедес“-1900 в движение, Горна Оряховица, ул. „Б. Хисар“ 10, телефон 4-11-73.

2—2

ПРОДАВАМ „Волга“-комби, Велико Търново, „Възрожденска“ 11 — сем. Дамянови.

2—2

ПРОДАВАМ „ЗАЗ-965-А“ с двигател 3000 км. Справка — Полски Тръм, телефон 438 — след 17 часа — Иван Антонов.

ПРОДАВАМ лека кола „Зим“.

Справка — Велико Търново, „Поборническа“ 153 — Боба Банкова.

СП „СТУДЕНТСКИ СТОЛОВЕ“ — СВИЩОВ

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

МАЙСТОР ГОТВАЧИ — 2 Постъпване веднага. Заплащане съгласно щатна таблица № 36.

Справки на телефон 23-75.

2—1

СУ „ВОДСТРОЙ“ — ВЕЛИКО ТЪРНОВО

ТЪРСИ ДА НАЗНАЧИ

АВТОМОНТЬОРИ — 3 ШОФЬОРИ — 4 ЗИДАРО-КОФРАЖИСИ — 8 Справка — „Личен състав“, телефон 2-19-84 — В. Търново.

2—1

НОВА СВЕТЛИНА ВЪРХУ УНИКАЛНАТА НАХОДКА

Какво показват лабораторните изследвания. Н. материали от погребение № 39 в църквата „Св. Четири есет мъченици“

На територията на църквата „Св. Четиридесет мъченици“ във Велико Търново досега са разкрити общо 52 погребения. През октомври 1972 година на един метър от северния зид, при разкопки на едно от тях, отбелязано от археолозите с номер 39, беше намерен 24-каратов златен пръстен-печат, тежък 61 грама с изображение на животното надпис в негатив „Калоянов пръстен“. Вече близо три години не спира спорът това гробът на цар Калоян ли е или се насае за случайно съвпадение. Продължават и изследванията на специалистите. На помощ дойдоха физиката и химията — науки, чиито методи по неопровержим начин доказват истини, останали досега скрити за невъоръженото око. Особено интересни са някои резултати от лабораторни изследвания на тъкани и други материали, които макар и неекончателни, хвърлят светлина върху един изключително важен въпрос — вече можем да говорим за структурата на плата и за качеството на дрехите, с които е било погребано тялото, можем да възстановим техния предполагаем външен вид. И гробът, наистина съвсем скъпернически, за почва да разбулва своите тайни.

Представител на редакцията се срещна и разговаря по тези въпроси с началника на консервационната лаборатория при Окръжния исторически музей ВЕСЕЛИНА ИНКОВА. Ето какво каза тя:

Изхождайки от значението на комплексния подход при решаването на археологическите проблеми в съчетание с методите на естествените и техническите науки, в нашата лаборатория бяха извършени редица химико-аналитични, физични, металургични, биологични и микроструктурни изследвания на пръстена и костите, намерени в гроба. За съжаление нашата работа за почна при вече различено погребение, като по този начин бяхме лишени от възможността да изследваме най-богатия на вещества доказателствена пласт почва — то ва, който е бил над и отстрани на костите.

Естествено в началото най-голямо внимание е било обърнато на пръстена, като най-забележителен и най-добре запазен предмет. Но в последствие се оказа, че много ценни сведения за разкриване на загадката могат да дадат и останалите материали, въпреки че визуално те не се отличаваха от земната маса. Отделянето им беше извършено трудно, а фотографването им стана възможно едва след увеличаване 20—30 (а при микроскопските препарати и до 600) пъти. Направихме много рентгенографски снимки, както и такива с инфрачервена и ултравиолетова светлина.

Единствените метали предмети освен пръстена са 60-те бронзови позлатени копчета, които започват от горната част на гръдната кост и по протежение на гръбначните прешлени достигат до тазовите кости, като силно се отклоняват вдясно, очевидно под действието на някаква сила (вероятно при пропаване на капака на ковчег след срутване на лявата гробна стена). Подобни копчета има и около предмишниците кости на ръцете. Освен това в областта на ключиците са открити малки декоративни, сребърни позлатени копчета, на върхове върху тъканта посредством тънко копринено шнурче.

В резултат на продължителни изследвания бе установено наличието общо на 11 вида тъкани, 6 от които метални рани.

По начина на подреждане то им върху главата можем да установим следите от два вида шапки. Тази, която е отдолу, е с много интересна форма. Както се вижда от рисунката, тя започва от челото и се спуска до раменете. Изработена е от гъвкава ленена материя, украсена по краищата с изключително фина и сложна шевина. Тази шевина е изпълнена от червена копринена в комбинация със сярма (копринена нишка, обвива сребърна позлатена лента с дебелина по-малка от дебелината на човешки косъм). Горната шапка е от златотъкан материал, получена чрез втъкване в копринена основа на златни ленти. Отдалеч тя се възприема като златна, тъй като ширината на лентите значително надхвърля дебелината на основата и на практика те са я закривали. В основата на тази шапка е разположена сребърна позлатена диадема, толкова характерна за средновековните царе и боляри.

Навсичкъде по тялото са намерени фрагменти от копринена материя с червен цвят. Върху нея е прикрепена шевина, бродирана с копринена и сребърни позлатени ленти върху силно разложена тъкан, която може да се определи като ленена. По рентгенографски път, както и чрез химични и металургични и ултравиолетова светлина се констатира, че шевината е ясно

открена върху ключиците, гръдната кост, ребрата и същото както копчетата (което показва, че е била употребена на тяхното протежение) се отклонява вдясно по тазовите кости, под действието на същата сила, отклонила и копчетата. Следи от шевината са открити и в областта (виж рисунката) на ръцете, лакетните и раменните кости на ръцете, както и в областта на коленните стави, което определя дължината на дрехата.

Последните изследвания показват, че върху описаната дотук одежда е имало и друга, дълбоко везана със златна сярма. Вероятно това са останали от тържествено латозеино покривало, по-голяма част от което е останала в горните слоеве отстранена пръст.

С него свързваме и останките от редуцирано сребро, открити от двете страни на главата и в областта на краката. Вероятно покривало то е имало сребърна алмакация по периферията на своята ширина отгоре и отдолу и докато е твърде възможно да предположим, че сребърната сол от нея се е събрала от двете страни на главата под действието на собствена теглост, при краката тя може да е следва от сребърна украса на чорашите или обувките. Бсе още не е доказано със сигурност багрито то, с което е било одето не намереното тук малко парченце кожа — вероятно част от обувка. Но микроскопският препарат показва отново червен цвят.

От двете страни на главата, в областта на челюстните кости са намерени две ленти, изпълнени в техника сярма, състоящи се от копринено шнурче с две разклонения, около които са разположени четири самостоятелни нишки. В тях рентгенографията констатира отново метална зирана тъкан. По този начин се получават два красиви елемента, но тъй като не е открита тяхната връзка с нито една от материте, предназначението им можем да отнесем единствено в сферата на предположенията. Те са могли да украсяват както възглавницата, на която е била положена главата на погребаното тяло, така и горните два върха на тържественото покривало, за което стана дума.

Продължихме и изследванията на пръстена. Внимание то ни бе привлечено от една интересна подробност. За разлика от другите подобни пръстени, открити на Царевец и в района на църквата „Св. Четиридесет мъченици“, миниатюрните дупчици по диаметъра, перпендикулярно на раменете върху „Калоянов пръстен“, са претърпели ясно различим наклон — студена пластична деформация на метала. Това е сигурна гаранция, че повърхността по протежение на пръста е подлагана на натиск, т. е. пръстенът е бил използван за поставяне на печати.

Много интересно е заключението на биолозите относно намерените между костите на скелета какавиди на т. н. малка зелена муха, която живее и сега по българските земи и която се развива предимно върху труповете. Ентомологичният анализ показва, че преди да бъде заровено, тялото е престояло 6—8 дни на открито и смъртта е настъпила в периода юни — септември.

Какви изводи бихме могли да направим на базата на констатираните чрез лабораторните изследвания подробности? Преди всичко не до

казват ли те, че целта е била да бъде направена в границите на българската държава. Тогава ако е била внесена от вън, кой би могъл да я притежава?

Колкото до пръстена, той също се различава коренно от останалите пръстени-печати, намерени както при църквата, така и на Царевец. Разлика

е сложността на нейната изработка и възможността да бъде направена в границите на българската държава. Тогава ако е била внесена от вън, кой би могъл да я притежава?

Колкото до пръстена, той също се различава коренно от останалите пръстени-печати, намерени както при църквата, така и на Царевец. Разлика е сложността на нейната изработка и възможността да бъде направена в границите на българската държава. Тогава ако е била внесена от вън, кой би могъл да я притежава?

Не е ли показателен фактът, че в нито едно погребение до сега не е открит първият вид шапка, за която стана дума? Наистина позлатената диадема е колкото царски, толкова и боярски белег. Но колкото и смело да звучи, защото да не предположим, че краищата плетеници, които се определят като вероятна украса на възглавницата или покривалото, не могат да бъдат типично царските висълки (перпендули) около ушите? Дрехата, с която е било погребано тялото, можем да определим като тържествена бойна туника. Бойна, защото ако имаше по-голяма дължина би спирала свободата на движенията. Червеният и цял показва знатният произход на човека под нея. А за това, че той е бил войн не говорят ли красноречиво двете следи от меч върху черепа — едната много дълбока и ясна, от удар, по данни на антропологическото изследване, нанесен на около 25-годишна възраст. Другата е по-малка и е нанесена от тъп предмет. И двете не са имали фатални последици, като се има предвид, че според констатираните на антрополога, ако векът е умрял между 35 и 45-годишна възраст, най-вероятно на 38 години.

Шевината, бродирана с копринена и сребърни позлатени ленти, има за основен мотив характерната свастика и освен по периферните части на дрехата е ясно откроява върху раменните кости на ръцете, което говори за наличието и високо върху ръкавите, където са могли да я носят единствено ктитори, се вастократори и деспоти.

Ентомологичният анализ подсказва едно друго интересно сравнение. Известно е, че обсадата на Солун, при която е загинал цар Калоян, е била през август. Намирането на какавиди от насекоми, което се развива между юни и септември, не е ли доказателство, че това именно е царското погребение? Не е ли до статично времето 6—8 дни тялото на мъртвия цар да бъде пренесено до Търново?

Основният аргумент на началните археологически заключения, че не е възможно то ва да бъде Калоян, се състои в твърдението, обусловено от разликата в годините. И наистина — изключено е загнил в 1207 година цар да бъде погребан в църквата, построена след победата при Клокотница в 1230 година. Но при по-нататъшните разкопки е разкрито женско погребение, разсечено от основите, което означава, че тук по една или друга причина са погребвани хора далеч преди да започне строежът на настоящата сграда.

И все пак справедливо възниква въпросът, ако това е наистина Калоян, този ли е начинът, по който би трябвало да бъде погребан един цар? Отговорът възниква от историческата обстановка. Бояри, който идва на власт, започва жестоки гонения на всички, които са имали връзка с управлението на държавата преди него. Затова не е ли твърде правдоподобна възможността мъртвият цар тайно да е бил пренесен и погребан в Търново?

И нка отново да се върнем към дрехата. Ако съдим по изработката, тя е била скъпа и богато украсена. Разбира се, единствено по този белег не може да се определи, че това е царско погребение, но от друга страна е ва ли в 13 век са били много хората, които са могли да носят златотъканна одежда. Още повече, че тя е единствена между откритите на територията на църквата мъжки погребения. Отделен въпрос

е сложността на нейната изработка и възможността да бъде направена в границите на българската държава. Тогава ако е била внесена от вън, кой би могъл да я притежава?

Колкото до пръстена, той също се различава коренно от останалите пръстени-печати, намерени както при църквата, така и на Царевец. Разлика

е сложността на нейната изработка и възможността да бъде направена в границите на българската държава. Тогава ако е била внесена от вън, кой би могъл да я притежава?

Не е ли показателен фактът, че в нито едно погребение до сега не е открит първият вид шапка, за която стана дума? Наистина позлатената диадема е колкото царски, толкова и боярски белег. Но колкото и смело да звучи, защото да не предположим, че краищата плетеници, които се определят като вероятна украса на възглавницата или покривалото, не могат да бъдат типично царските висълки (перпендули) около ушите?

Дрехата, с която е било погребано тялото, можем да определим като тържествена бойна туника. Бойна, защото ако имаше по-голяма дължина би спирала свободата на движенията. Червеният и цял показва знатният произход на човека под нея. А за това, че той е бил войн не говорят ли красноречиво двете следи от меч върху черепа — едната много дълбока и ясна, от удар, по данни на антропологическото изследване, нанесен на около 25-годишна възраст. Другата е по-малка и е нанесена от тъп предмет. И двете не са имали фатални последици, като се има предвид, че според констатираните на антрополога, ако векът е умрял между 35 и 45-годишна възраст, най-вероятно на 38 години.

Шевината, бродирана с копринена и сребърни позлатени ленти, има за основен мотив характерната свастика и освен по периферните части на дрехата е ясно откроява върху раменните кости на ръцете, което говори за наличието и високо върху ръкавите, където са могли да я носят единствено ктитори, се вастократори и деспоти.

Ентомологичният анализ подсказва едно друго интересно сравнение. Известно е, че обсадата на Солун, при която е загинал цар Калоян, е била през август. Намирането на какавиди от насекоми, което се развива между юни и септември, не е ли доказателство, че това именно е царското погребение? Не е ли до статично времето 6—8 дни тялото на мъртвия цар да бъде пренесено до Търново?

Основният аргумент на началните археологически заключения, че не е възможно то ва да бъде Калоян, се състои в твърдението, обусловено от разликата в годините. И наистина — изключено е загнил в 1207 година цар да бъде погребан в църквата, построена след победата при Клокотница в 1230 година. Но при по-нататъшните разкопки е разкрито женско погребение, разсечено от основите, което означава, че тук по една или друга причина са погребвани хора далеч преди да започне строежът на настоящата сграда.

И все пак справедливо възниква въпросът, ако това е наистина Калоян, този ли е начинът, по който би трябвало да бъде погребан един цар? Отговорът възниква от историческата обстановка. Бояри, който идва на власт, започва жестоки гонения на всички, които са имали връзка с управлението на държавата преди него. Затова не е ли твърде правдоподобна възможността мъртвият цар тайно да е бил пренесен и погребан в Търново?

И нка отново да се върнем към дрехата. Ако съдим по изработката, тя е била скъпа и богато украсена. Разбира се, единствено по този белег не може да се определи, че това е царско погребение, но от друга страна е ва ли в 13 век са били много хората, които са могли да носят златотъканна одежда. Още повече, че тя е единствена между откритите на територията на църквата мъжки погребения. Отделен въпрос

Реконструкция на облеклото, с което е било погребано тялото по елементи, доказани със сигурност от изследванията.

Отпечатък от „Калоянов пръстен“. Стрелките сочат тези части от външния диаметър, които са претърпели студена пластична деформация (наклон) — сигурно свидетелство, че с пръстена са поставяни печати.

Съвременно здравно заведение

От 1 стр.

Ликотърновската хигиенно-епидемиологична служба се намира в най-динамичния период на своето развитие. Нейната структура се обогатява с нови звена, като санитарно-техническата експертиза, разкриват се нови лаборатории, създава се дезинфекционен отдел. Изграждат се функционални групи от специалисти за наблюдение и изследване атмосферния въздух, битовия, уличния и производствения шум, провеждат се масови изследвания на външната среда, производствения микроклимат и много други.

На основата на богатия материал от информация за състоянието на трудовите и битовите условия на населението и подрастващите, в окръга се провежда аргументиран санитарен контрол и се съставят комплексни дългосрочни профилактични програми и хигиенни характеристики на населените места.

живота на инспекцията е построяването на новата модерна 8-етажна сграда за нуждите главно на лабораторния отдел. Сега в навечерието на 50-годишния юбилей инспекцията е съвременна, обзаведена с новите опит и висока квалификация на кадрите, с нарастваща роля в осъществяване на здравната и социалната политика на Партията.

Средно годишно се извършват 15 000 — 20 000 посещения в различни обекти, извършват се хиляди изследвания на здравното състояние на трудовите хора и на условията, при които работят.

Петдесетгодишния си юбилей инспекцията посреща със сплотен колектив, готов на всеотдаен труд за здравното благополучие на народа, за достойно посрещане на XI конгрес на БКП.

Д-р Д. КОСТУРКОВ
директор на ХЕИ — носител на „Народен орден на труда“ — златен

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

Първи в страната

„А“ окръжна футболна група

РЕЗУЛТАТИ:

Бяла черква — Железничар 2:1
Първомайски — Елена 1:0, Б. Тръмбеш — Стражица 1:0, Б. Тръмбеш — Върбовка 2:1, Б. Тръмбеш — Овча могила 2:0, Ореш Дебелец — 10:1, Савено — 3, м. Бинат 2:2, Химик — Патреш 3:1

КЛАСИРАНЕ:

1	Бутово	96:23	49
2	Лясковец	81:32	45
3	Стражица	89:38	41
4	П. Тръмбеш	65:59	41
5	З. комбинат	67:43	38
6	Ореш	86:59	39
7	Б. Савено	59:53	33
8	Елена	53:66	33
9	Дебелец	57:46	31
10	Овча могила	58:72	29
11	Железничар	42:55	27
12	Върбовка	37:65	26
13	Химик	56:70	25
14	Бяла черква	52:83	25
15	Първомайски	45:79	23
16	Патреш	51:64	23
17	Савено	36:79	21
18	Морава	36:93	20

Баскетбол

За окръжно първенство в Павликени играха мъжките отбори на „Левски“ (П. Тръмбеш) и „Червено знаме“. Победата с 62:60 (33:26) извоюваха домакините.

Отличиха се от победители те М. Димитров, К. Иванов, Н. Янакиев, а от гостите — Ст. Христов, П. Петров, Ст. Стефанов.

Йордан ДРУМЕВ

„А“ РФГ

„Етър“ — „Тракия“ 4:1

През около 6000 зрители вчера великотърновските футболисти показаха на стадион „Ивайло“ една от най-хубавите си игри в елитната група през този сезон. Срещу тракийци те имаха непрестанно надмощие. Атаките им бяха бързи, остри, изненадващи. Към вратаря Хаджийски (1—Тр.) бяха насочени десетки опасни удари, пред него постояно „вреше“ и „книеше“. Веднаж дори и гредата се оказа негов съюзник.

Серията от голове започна Василев — 1:0 в 7-та минута. После Коцев увеличи на 2:0 (22 мин.), а 3 мин. преди края на полувремето Цеков доведе до 3:0.

След подновяването отново Коцев реализира — 4:0. Гостите отбелязаха само почетен гол и то от дузпа, чрез Притъргов в 78 мин.

Александър ТОШЕВ

Окръжни футболни групи

РЕЗУЛТАТИ:

Самоводене — Джудония 1:1
Дичин — Янтра 5:1, Добри дял — Килифарево 1:2, П. Сеновец — Ресен 7:0, Драганово — 3:0, тарна 2:2, Асеново — Леденя 3:1, Никоп — Кесарево 3:0, м. анкраице — Д. Оряховица 1:1

КЛАСИРАНЕ:

1	Джудония	75:25	39
2	Полкранце	67:32	35
3	Златарица	59:38	33
4	Ресен	58:45	31
5	Самоводене	51:51	27
6	Драганово	55:57	26
7	Долна Оряховица	40:82	25
8	Леденя	47:40	23
9	Кесарево	28:45	23
10	Добри дял	64:87	21
11	Янтра	38:59	21
12	Килифарево	53:83	21
13	Дичин	49:73	20
14	Полски Сеновец	43:54	19
15	Асеново	46:64	18
16	Никоп	57:89	18

РЕЗУЛТАТИ:

Димча — Асеново 1:0, Г. Дичин — Драганово 1:0, Царевец — Недаан 5:2, Масларево — Килифарево 2:0, Вардим — Килифарево 3:0, Д. Липница — Сеновец 5:1

КЛАСИРАНЕ:

1	Михали	79:23	34
2	Царевец	62:37	31
3	Вардим	57:31	27
4	Долна Липница	67:49	27
5	Горна Липница	52:46	26
6	Масларево	55:45	25
7	Сухиндол	49:44	24
8	Караси	51:47	23
9	Горна Студена	50:47	23
10	Недаан	43:54	21
11	Климентово	46:54	20
12	Димча	46:54	20
13	Драганово	43:64	19
14	Асеново	43:64	19

ИНДЕКС 21301